

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

TREDJE AFDELING

SAGEN SABER OG BOUGHASSAL mod SPANIEN

(Klage 76550/13 og 45938/14)

DOM

STRASBOURG

18. december 2018

ENDELIG

18-03-2019

Denne dom er endelig i medfør af Konventionens artikel 44, stk. 2. Der kan foretages mindre formelle ændringer i dommen.

I sagen Saber og Boughassal mod Spanien

har den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (tredje afdeling), der har behandlet sagen

i ét kammer bestående af:

Vincent A. De Gaetano, *formand*,

Branko Lubarda,

Helen Keller,

Pere Pastor Vilanova,

Alena Poláčková,

Georgios A. Serghides,

María Elósegui, *dommere*,

og Fatoş Araci, *justitssekretær for afdelingen*,

efter at have voteret i lukket retsmøde den 27. november 2018
dags dato afsagt følgende dom:

PROCEDURE

1. Baggrunden for sagen er to klager (nr. 76550/13 og 45938/14), der er rettet mod Kongeriget Spanien, idet to marokkanske statsborgere, Aziz Saber ("den første klager") og Hamza Boughassal ("den anden klager") henholdsvis den 29. november 2013 og den 10. juni 2014 indgav en klage i medfør af artikel 34 Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder ("Konventionen").

2. Klagerne var repræsenteret ved advokat B. Salellas i Vilar, der er advokat i Girona. Den spanske regering ("Regeringen") var repræsenteret ved dennes repræsentant, R.-A. León Cavero, der er statsadvokat og chef for justitsministeriets afdeling for menneskerettigheder.

3. Klagerne påstod navnlig, at deres ret til privatliv og familieliv, der er beskyttet i medfør af Konventionens artikel 8, var blevet krænket ved deres udvisning til Marokko.

4. Regeringen blev den 31. august 2015 underrettet om klagepunkterne vedrørende Konventionens artikel 8. De øvrige påstande i klagerne blev erklæret for uegnede til påkendelse.

SAGENS BAGGRUND**I. DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER I SAGEN**

5. Klagerne er født i Marokko i henholdsvis 1985 og 1987.

6. Den første klager begav sig på en ikke nærmere præciseret dato til Spanien for at bo der sammen med en del af sin familie. Han gik i skole i Spanien mellem 1998 og 2001 og fik flere arbejds- og opholdstilladelser, herunder en længerevarende opholdstilladelse, der var gyldig fra den 28. februar 2006. Denne opholdstilladelse udløb den 27. februar 2011. Klagers mor og fem søskende bor i Spanien i provinsen Girona.

7. Den anden klager indrejste ifølge regeringen med sin familie i Spanien den 21. juli 1998, hvorefter han gik i skole mellem 1999 og 2003. Han opnåede den langvarige opholdstilladelse den 7. august 2002 for en periode på fem år, der kunne forlænges. Hans sidste opholdstilladelse udløb den 6. august 2012.

8. Den 7. november 2007 giftede den anden klager sig i Marokko med en marokkansk kvinde, der senere ansøgte om indrejse i Spanien som led i en familiesammenføring. Den anden klagers forældre og søskende bor i Spanien i provinsen Girona.

9. Ved domme, der blev afsagt den 9. juni 2008 af den første strafferetlige domstol i Girona, og på en dato, der ikke er nærmere angivet, af den første strafferetlige domstol i Tarragona, blev klagerne idømt henholdsvis et års betinget fængselsstraf og tre år og en dags fængselsstraf for strafbare handlinger mod folkesundheden, - i det pågældende tilfælde for narkotikahandel. Den første klager havde solgt (2,766 gram) hash foran indgangen til en skole i Girona i 2004.

10. Det spanske generaldirektorat for politi og civilbeskyttelse (herefter "generaldirektoratet") indledte efterfølgende udvisningsprocedurer mod klagerne på grund af ovennævnte straffedomme. I den administrative procedure vedrørende den første klager henviste generaldirektoratet til flere anholdelser for dyrkning eller forarbejdning af narkotika, voldeligt røveri og intimidering, ulydighed over repræsentanter for myndighederne og overtrædelse af nedlagte forbud. Disse arrestationer fandt sted mellem 2004 og 2010. I forbindelse med den administrative sag vedrørende den første klager foreslog undersøgelsesdommeren, at indrejseforbuddet mod den pågældende person skulle fastsættes til fem år. I den administrative sag vedrørende den anden klager nævnte generaldirektoratet, at klager sad i fængsel og var at afsone den fængselsstraf på tre år og én dag, som han var blevet idømt. Generaldirektoratet henviste også til arrestationer for narkotikahandel i 2008 og angreb på myndighederne og deres repræsentanter i 2010.

11. Den 11. november 2010 og 1. august 2011 beordrede centralregeringens underdelegationer i Girona og Barcelona administrativ udvisning af klagerne i medfør af § 57, stk. 2, i organisk lov nr. 4/2000 af 11. januar 2000 om udlændinges rettigheder og friheder i Spanien og deres sociale integration ("loven om udlændinges rettigheder"). Udvisningen blev ledsaget af et fireårigt indrejseforbud for den første klagers og et tiårigt indrejseforbud for den anden klagers vedkommende.

12. Klagerne gjorde indsigelse mod udvisningen. Den første klager gjorde gældende, at hans udvisning ville krænke Konventionens artikel 8 med den begrundelse, at hele hans familie (hans mor, søskende, svogre og nevøer) boede i Spanien, og at han ikke havde nogen tilknytning til Marokko. Han hævdede også, at han var i besiddelse af en længerevarende opholdstilladelse, og at han havde boet i Spanien i mere end 15 år, hvor han havde gået i skole og arbejdet. Den anden klager hævdede, at hans udvisning ville krænke Konventionens artikel 8 med den begrundelse, at hele hans familie (hans forældre, søskende, nevøer og fætre) samt hans hustru boede i Spanien. Han hævdede også, at han var i besiddelse af en længerevarende opholdstilladelse, og at han havde boet i Spanien, siden han var fem år gammel, hvor han startede i skolen.

13. I en dom af 22. juni 2011 afviste dommeren ved Gironas første forvaltningsdomstol klagen fra den første klager og stadfæstede udvisningsafgørelsen. Dommeren henviste til klagers domfældelse for kriminelle forhold, antallet af anholdelser og manglende social og erhvervsmæssig tilknytning til Spanien samt, at den arbejdsløshedsunderstøttelse, som klager havde modtaget, var udløbet den 30. juni 2009. Dommeren støttede sig eksplicit til loven om udlændinges rettigheder, § 57, stk. 5, litra b), der foreskriver forpligtelse til at foretage en afvejning af de forskellige personlige og familiemæssige forhold for at kunne beordre udvisning af fastboende (jf. nedstående afsnit ”relevant national ret”). Dommeren erklærede, at han ikke kunne se noget forhold, der var omfattet af denne bestemmelse, og som skulle være af en sådan karakter, at den pågældende udvisning kunne betegnes som ikke-påkrævet.

14. I en dom af 9. juli 2012 gav dommeren for Gironas tredje forvaltningsretlige domstol delvist medhold i den anden klagers begæring og nedsatte indrejseforbuddet til en periode på tre år under hensyntagen til proportionalitetsprincippet og klagers personlige og familiemæssige forhold. Dommeren bemærkede, at den maksimale periode på ti års udvisning i henhold til § 58 i loven om udlændinges rettigheder kun finder anvendelse, når udlændingen udgør en alvorlig trussel mod den offentlige orden, den nationale sikkerhed eller folkesundheden. Domstolen stadfæstede imidlertid udvisningsafgørelsen og fastslog, at § 57, stk. 5, litra b), i loven om udlændinges rettigheder ikke fandt anvendelse i det tilfælde, der omhandles i lovens § 57, stk. 2, da typen af denne foranstaltning ikke blev anvendt som en administrativ ”sanktion”, men som en juridisk konsekvens af en strafferetlig dom. Domstolen henviste til den holdning, der blev fremført af Cataloniens øverste regionale ret i en dom af 22. februar 2012 samt i andre domme fra højere retsinstanser i andre regioner.

15. Klagerne indgav klager over afgørelsen, idet der i dommene *a quo* ikke var taget hensyn til deres personlige forhold, navnlig ikke til, at de havde fået meddelt permanent opholdstilladelse i Spanien, og at de skulle have familiemæssig tilknytning til denne stat.

16. Cataloniens øverste regionale ret afviste klagerne i to domme af henholdsvis 30. oktober 2012 og 23. maj 2013. Den øverste regionale ret udtalte, at udvisningsafgørelsen, der var udstedt i henhold til § 57, stk. 2, i loven om udlændinges rettigheder ikke udgjorde en "straf" på grund af overtrædelse af udlændingelovgivningen, men at den var den juridiske konsekvens af den frihedsberøvende straf, som klagerne var idømt af den strafferetlige domstol, hvorfor § 57, stk. 5, i loven om udlændinges rettigheder ikke fandt anvendelse i den foreliggende sag, og at der dermed ikke var behov for at undersøge klagers tilknytning til Spanien. Den øverste regionale ret tilføjede, at den omstændighed, at den første klager var indehaver af en permanent opholdstilladelse, var irrelevant, da udvisning i henhold til § 57, stk. 4, i loven om udlændinges rettigheder automatisk indebærer bortfald af enhver opholdstilladelse. Med hensyn til den første klager fandt den øverste regionale ret, at hans straffedomme under alle omstændigheder viste, at han ikke respekterede reglerne for social sameksistens, og at han dermed ikke kunne anses for at have fået rodfæste i Spanien. En dommer vedlagde en delvis dissens til de to domme, hvor han henviste til domme fra andre øverste regionale retter, hvori begrebet "straf" i § 57, stk. 5, i loven om udlændinges rettigheder skulle være fortolket i bred forstand, således at afvejningen af de personlige og familiemæssige forhold for fastboende udlændinge ligeledes var krævet i den situation, der er omhandlet i lovens § 57, stk. 2. Dommeren henviste ligeledes til artikel 12 i Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlændinge.

17. Begge klagere iværksatte under påberåbelse af forfatningens artikel 18 (ret til privatlivets fred), 24 (ret til en retfærdig rettergang) og 25 (legalitetsprincipper og *ne bis in idem*) en forfatningsmæssig klage, *recurso de amparo*, ved forfatningsdomstolen. Ved to afgørelser af henholdsvis 30. maj 2013, der blev forkyndt den 5. juni 2013 (den 1. juni 2013 ifølge regeringen) og af 5. marts 2014, der blev forkyndt den 7. marts 2014, afviste den øverste regionale ret disse klager med den begrundelse, at klagerne ikke havde opfyldt forpligtelsen til at påvise, at deres klager antog en særlig forfatningsmæssig betydning i henhold til § 49, stk. 1, i organisk lov nr. 2/1979 om forfatningsdomstolen (LOTC), som ændret ved organisk lov nr. 6/2007 af 24. maj 2007.

II. RELEVANT RET OG NATIONAL PRAKSIS

18. De relevante bestemmelser i organisk lov nr. 4/2000 af 11. januar 2000, der angår rettigheder og friheder for udlændinge i Spanien og deres sociale integration, lyder, som følger:

§ 57

”1. Når lovovertræderne er udlændinge, og deres handlinger i henhold til loven kvalificeres som ”meget grove” eller ”grove” som omhandlet i denne organiske lovs § 53, stk. 1, litra a), b), c), d) og f), kan der i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i stedet for en bøde anvendes udvisning fra spansk område, efter at den administrative procedure er afsluttet, og efter at der er vedtaget en begrundet afgørelse på grundlag af en bedømmelse af de faktiske omstændigheder, der udgør overtrædelsen.

2. Ligeledes vil den omstændighed, at udlændingen, (...), i Spanien eller uden for Spanien er blevet fundet skyldig i en forsætlig adfærd, som i Spanien udgør en strafbar handling, der straffes med frihedsberøvelse i over et år, være en udvisningsgrund, medmindre de tidligere strafbare handlinger er blevet fjernet fra vedkommendes straffeattest.

(...)

4. I alle tilfælde fører udvisningen til ophør af enhver tilladelse til lovligt ophold i Spanien såvel som til afslutningen af enhver procedure, hvorved den udviste udenlandske statsborger har ansøgt om tilladelse til at opholde sig eller arbejde i Spanien (...)

5. Udvisnings sanktionen kan ikke pålægges udenlandske statsborgere i de nedenfor anførte situationer:

(...)

b. fastboende udlændinge. Før der træffes afgørelse om udvisning af en fastboende udlænding, skal der tages hensyn til varigheden af den pågældendes ophold i Spanien og den herved opståede tilknytning [til Spanien], den pågældendes alder, konsekvenserne for den berørte og dennes familiemedlemmer samt tilknytningen til det land, hvortil den pågældende vil blive udvist.

(...)”

§ 58

”1. Udvisningen medfører indrejseforbud i Spanien. Forbuddets varighed vil blive fastsat under hensyntagen til omstændighederne i hver sag og vil ikke kunne overstige fem år.

2. Der kan udstedes et forbud på ti år mod en udlænding, når den pågældende udgør en alvorlig trussel mod den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den nationale sikkerhed eller den offentlige sundhed.

19. De relevante bestemmelser i den foreliggende sag fra organisk lov

nr. 2/1979 om forfatningsdomstolen (LOTIC), som ændret ved organisk lov nr. 6/2007 af 24. maj 2007, har følgende ordlyd:

§ 49, stk. 1

”1. Den forfatningsmæssige klage, *recurso de amparo*, indledes med en begæring, hvori der tydelig og koncist redegøres for de faktiske forhold, der ligger til grund for klagen, de forfatningsbestemmelser, der menes overtrådt, skal anføres, og den ønskede beskyttelse for at bevare eller genetablere den pågældende ret eller frihed, der menes krænket, skal præcist bestemmes. Begæringen skal under alle omstændigheder vise, at klagen antager en særlig forfatningsmæssig betydning.”

§ 50

”1. *Amparo*-klagen skal omfattes af en afgørelse om antagelse til realitetsbehandling. Afdelingen skal enstemmigt udtale sig i en ikke-begrundet afgørelse (*providencia*) om, hvorvidt klagen helt eller delvist kan antages til realitetsbehandling, når følgende betingelser er opfyldt:

(...)

b) klagens indhold berettiger en realitetsafgørelse fra forfatningsdomstolen, hvis klagen antager en særlig forfatningsmæssig betydning, hvilket vurderes ud fra [klagens] betydning for fortolkningen eller anvendelsen af forfatningen eller for dens generelle effektivitet, og for bestemmelse af indholdet og rækkevidden af de grundlæggende rettigheder.

(...)

3. Der skal i enhver afgørelse om afvisning (...) nærmere anføres den betingelse, der ikke er opfyldt, for at klagen kan antages til realitetsbehandling, og dette skal forkyndes for klageren og anklagemyndigheden. (...)”

20. Forfatningsdomstolen har i en dom af 4. november 2013 (nr. 186/2013) understreget, at indholdet i Forfatningens artikel 18, stk. 1, der fastlægger retten til privatlivets fred, ikke var sammenfaldende med indholdet af Konventionens artikel 8, og at den ikke indbefattede retten til familieliv, sidstnævnte er dermed ikke beskyttet i forbindelse med den forfatningsmæssige klage, *recurso de amparo*. Forfatningsdomstolen har imidlertid tilføjet, at de administrative domstole skal tage højde for denne ret, der er beskyttet af andre forfatningsmæssige principper (for eksempel Forfatningens artikel 39, stk. 1, der pålægger social, økonomisk og juridisk beskyttelse af familien), når disse domstole anvender lovens § 57, stk. 2, om udlændinges rettigheder ved bestemmelse af, om en udvisningsafgørelse står i forhold eller ej til sagens særlige omstændigheder og navnlig det offer, som dette i nogen udstrækning medfører for familielivet.

21. Regeringen har i sagen *G.V.A. mod Spanien* (dec.), nr. 35765/14 (frivilligt forlig), 17. marts 2015, henvist til denne dom fra Forfatningsdomstolen for at fastslå, at ”i fremtiden skal fortolkningen af §

57, stk. 2, i organisk lov nr. 4/2000, af 11. januar 2000 om rettigheder og friheder for udlændinge i Spanien og deres sociale integration ske i kombination med kriterierne fra § 57, stk. 5 b) i samme organiske lov, i overensstemmelse med Konventionens artikel 8 under et effektivt tilsyn fra den almindelige domstol, idet Forfatningsdomstolen har beordret dette i sin dom nr. 186/2013, af 4. november 2013, der blev afsagt i forbindelse med den forfatningsmæssige klage, *recurso de amparo*, vedrørende den foreliggende sag”.

III. EU-RETTE

22. I Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlændinge er der følgende relevante passager for den foreliggende sag:

Artikel 12 – Beskyttelse mod udvisning

”1. Medlemsstaterne kan kun træffe afgørelse om at udvise en fastboende udlænding, hvis vedkommende udgør en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

2. Det i stk. 1 omhandlede afslag må ikke begrundes i økonomiske forhold.

3. Før der træffes afgørelse om udvisning af en fastboende udlænding, skal medlemsstaterne tage hensyn til følgende forhold:

- a) varigheden af opholdet på medlemsstatens område
- b) den pågældendes alder
- c) konsekvenserne for den pågældende og dennes familiemedlemmer
- d) tilknytningen til opholdslandet eller manglende tilknytning til oprindelseslandet. (...)”

23. I en dom, der blev afsagt den 7. december 2017 i sagen C-636/16 (*Wilber López Pastuzano/Delegación del Gobierno en Navarra*), understregede Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen), at der ikke kan vedtages en afgørelse om udvisning af en fastboende tredjelandstatsborger med den ene begrundelse, at denne er blevet idømt en frihedsstraf på mere end et år. For EU-Domstolen kræver vedtagelse af en sådan foranstaltning en vurdering fra sag til sag, der navnlig skal angå de punkter, der er anført i artikel 12, stk. 3, i direktiv 2003/109/EF. EU-Domstolen har i et svar på et præjudicielt spørgsmål, der var indbragt af en spansk forvaltningsdomstol, i denne dom vurderet, at artikel 12 i Rådets direktiv 2003/109/EF skal fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning, som i henhold til en del af medlemsstatens domstoles fortolkning ikke fastsætter, at kravene til beskyttelse mod udvisning af en fastboende tredjelandstatsborger skal anvendes med hensyn til enhver administrativ afgørelse om udvisning uanset foranstaltningens karakter eller retlige form. Det spørgsmål, der blev stillet af den spanske forvaltningsdomstol, angik foreneligheden mellem artikel 12 i ovennævnte direktiv og § 57, stk. 5 i organisk lov nr. 4/2000 om udlændinges rettigheder, der begrænser beskyttelsen mod udvisning af tredjelandstatsborger med status som fastboende til en særlig type administrativ afgørelse, dvs. afgørelser om udvisning, der er vedtaget som straf for visse administrative overtrædelser, bortset fra afgørelser, der er truffet som følge af idømmelse af en frihedsstraf på mere end et år.

RETLIGE BETRAGTNINGER

I. OM FORENING AF KLAGERNE

24. I betragtning af klagernes forbundethed med hensyn til de faktiske omstændigheder og de realitetsspørgsmål, som de rejser, finder Domstolen det hensigtsmæssigt at forene sagerne og behandle dem sammen i en og samme dom.

II. OM DEN PÅSTÅEDE KRÆNKELSE AF KONVENTIONENS ARTIKEL 8

25. Under påberåbelse af Konventionens artikel 8 og direktiv 2003/109/EF om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende indgiver klagerne en klage over, at der ved deres udvisning til Marokko sker en krænkelse af deres ret til privatliv og familieliv, idet de nationale domstole ifølge klagerne har forsømt at afveje de interesser, der står på spil, dvs. retten til privatliv og familieliv og respekt for den offentlige orden. De relevante dele af Konventionens artikel 8 i den foreliggende sag lyder, som følger:

”1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv (...)

2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.”

26. Regeringen bestrider denne påstand.

A. Om antagelse til realitetsbehandling

27. Regeringen anfører for det første manglende udtømmelse af de nationale retsmidler. Regeringen gør gældende, at de forfatningsmæssige klager, *recurso de amparo*, ikke er blevet korrekt udtømt, idet de netop er afvist af forfatningsdomstolen, fordi klagerne ikke opfyldte forpligtelsen med at påvise, at deres klager havde en særlig forfatningsmæssig betydning, i overensstemmelse med kravet i § 49, stk. 1, i organisk lov nr. 2/1979 om forfatningsdomstolen (LOTIC), som ændret ved organisk lov nr. 6/2007 af 24. maj 2007. Regeringen anfører, at det juridiske krav om at påvise sagens forfatningsmæssige betydning var tydeligt i kraft af denne lov samt den fastlagte retspraksis ved forfatningsdomstolen på de datoer, hvor klagernes advokat indgav klagerne. Regeringen tilføjer, at Domstolen har erklæret, at dette krav er i overensstemmelse med Konventionen i dommen *Arribas Anton mod Spanien*, nr. 16563/11, 20. januar 2015.

28. For det andet vurderer regeringen, at Domstolen ikke har kompetence til at bedømme den nationale lovs overensstemmelse med Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende, som det er påberåbt af klagerne. Ifølge regeringen begrænses Domstolens kompetence til at afgøre, om den nationale lovgivning er forenelig eller ej med Konventionens artikel 8. Desuden gør regeringen gældende, at den foreliggende sag ikke vedrører EU-lovgivningen, da klagerne er marokkanske statsborgere, der ønsker fortsat at opholde sig i Spanien, idet de ikke har påberåbt sig noget ønske om at udøve deres opholdsret i et andet EU-land og ikke har familierelationer med EU-borgere. Regeringen hævder, at det påberåbte direktiv som følge deraf ikke er relevant i den foreliggende sag.

29. Klagerne gør gældende, at deres forfatningsmæssige klager, *recurso de amparo*, på grund af manglende påvisning af klagernes forfatningsmæssige betydning ikke kan føre til den konklusion, at de ikke skulle have udtømt de nationale retsmidler. De anfører, at forfatningsdomstolen kun erklærer ca. 1% af de iværksatte forfatningsmæssige klager, *recurso de amparo*, for egnede til realitetsbehandling. De anfører i øvrigt, at spørgsmålet i den foreliggende sag ikke er, om Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding er korrekt gennemført i spansk ret, men om den automatiske anvendelse af spansk ret er forenelig med Konventionens artikel 8.

30. Domstolen vurderer, at klagerne har givet de nationale domstole og i sidste instans forfatningsdomstolen mulighed for at afhjælpe den påståede krænkelse. Domstolen bemærker, at klagerne udtrykkeligt har påberåbt sig Konventionens artikel 8 samt Domstolens retspraksis desangående i deres forfatningsmæssige klager, *recurso de amparo*, mens forfatningsdomstolen ifølge sin retspraksis finder, at den ret, der er beskyttet i medfør af denne bestemmelse, ikke helt stemmer overens med indholdet af retten til privatlivets fred, der er sikret i medfør af forfatningens artikel 18, og som kan blive genstand for en forfatningsmæssig klage, *recurso de amparo*, (jf. præmis 20 ovenfor). Desuden ønsker Domstolen, som den allerede gjorde i sagen *Arribas Anton* (nævnt ovenfor), som regeringen påberåber sig, at understrege, at den omstændighed, at forfatningsdomstolen har afvist en forfatningsmæssig klage med begrundelsen, at den ikke var af den særlige forfatningsmæssige betydning, der var påkrævet, eller, i givet fald, at dens ophavsmand ikke havde påvist, at der forelå en sådan betydning, ikke forhindrede Forfatningsdomstolen i at udtale sig om antagelighed og realitet i forbindelse med en klage, som den havde fået indbragt (*idem*, præmis 51), med henvisninger til Domstolens domme, der er afsagt efter afgørelser om afvisning af forfatningsmæssige klager ved forfatningsdomstolen i medfør af dette kriterium, *Del Rio Prada mod Spanien* [Storkammeret], nr. 42750/09, 22. EMD 2013, *Varela Geis mod Spanien*, nr. 61005/09, 5. marts 2013, *Manzanas Martín mod Spanien*, nr. 17966/10, præmis 14, 3. april 2012, og *R.M.S. mod Spanien*, nr. 28775/12, præmis 45, 18. juni 2013, jf. for nylig *Rodríguez Ravelo mod Spanien*, nr. 48074/10, præmis 24, 12. januar 2016).

31. Denne indsigelse fra regeringens side kan som følge heraf ikke lægges til grund.

32. Domstolen henviser med hensyn til den anden indsigelse til, at den i henhold til Konventionens artikel 19 og artikel 32, stk. 1, ikke har kompetence til at anvende EU-reglerne eller til at behandle de påståede overtrædelser, medmindre og såfremt sådanne overtrædelser måtte have krænket de rettigheder og friheder, der er beskyttet i medfør af Konventionen (*Jeunesse mod Nederlandene*, nr. 12738/10, præmis 110, 3. oktober 2014). Det er som følge heraf ikke Domstolens opgave at tage stilling til anliggender, der angår en medlemsstats nationale lovs forenelighed med EU-retten (*Aizpurua Ortiz m.fl. mod Spanien*, nr. 42430/05, præmis 56, 2. februar 2010), eller om de nationale retter i den pågældende stat anvender en bestemmelse i EU-lovgivningen korrekt (jf., *mutatis mutandis, Avotiņš mod Letland* [Storkammeret], nr. 17502/07, præmis 100, 23. maj 2016). Domstolens kompetence er begrænset til at overvåge overholdelse af Konventionens krav – og i den foreliggende sag Konventionens artikel 8. Det er inden for disse rammer, at Domstolen vil behandle klagerens påstand om, at de spanske myndigheder har krænket deres ret til respekt for privatliv og familieliv.

33. Idet det bemærkes, at disse klagepunkter ikke er åbenbart ugrundede i henhold til Konventionens artikel 35, stk. 3, litra a), og at de ikke kommer i konflikt med nogen anden afvisningsgrund, erklærer Domstolen, at de kan antages til realitetsbehandling.

B Om realiteten

1. Parternes påstande

34. Klagerne gør gældende, at de automatisk er blevet udvist i henhold til lov om udlændinges rettigheder i medfør af § 57, stk. 2, alene på grundlag af deres straffedomme og uden at myndighederne tog hensyn til deres personlige forhold, herunder deres integration og familieband i Spanien. De påpeger, at denne bestemmelse i loven systematisk etablerer en forbindelse mellem idømmelse af straffedom, fare for offentlig orden og udvisning. Efter klagerens opfattelse strider denne automatik mod Konventionens artikel 8 og Domstolens retspraksis, hvorefter staterne fra sag til sag skal foretage en afvejning af samtlige relevante forhold ved vurdering af, om en udvisningsforanstaltning er rimelig. Klagerne påberåber sig i denne henseende de kriterier, som Domstolen har lagt til grund i sine domme i *Boultif mod Schweiz*, nr. 54273/00, EMD 2001-IX, og *Üner mod Nederlandene* [Storkammeret], nr. 46410/99, EMD 2006-XII.

35. Regeringen anfører, at afvejningen mellem klageres ret til privatliv og familieliv og respekt for den offentlige orden og sikkerhed allerede var foretaget af den spanske lovgiver, da den vedtog § 57, stk. 2, i loven om udlændinges rettigheder, der foreskriver udvisning af en udlænding, der er blevet fundet skyldig i en forsættelig adfærd, som udgør en strafbar handling,

der straffes med frihedsberøvelse i over et år. Regeringen anfører, at den pågældende persons personlige og familiemæssige situation i dette tilfælde kun vil have indflydelse på en proportionel fastsættelse af varigheden af indrejseforbuddet (op til fem år, undtagen i tilfælde af særlig fare). Den anfører ligeledes, at der kun tages hensyn til en fastboende udlændings personlige og familiemæssige situation, når den pågældende udlænding har begået en administrativ lovovertrædelse i henhold til loven om udlændinges rettigheder eller er blevet dømt for en lovovertrædelse af uforsigtig eller forsættelig karakter, der medfører en frihedsstraf på mindre end et år. Dette er, hvad der ifølge regeringen, foreskrives i artikel 57, stk. 5, litra b), i loven om udlændinges rettigheder. Når andres ret til privatliv og familieliv, for eksempel for en mindreårige vedkommende, står på spil, ville myndighederne desuden kunne fravige udvisning selv i tilfælde af de lovovertrædelser, der er omhandlet i § 57, stk. 2, således som det anbefales af forfatningsdomstolen i dennes dom nr. 186/2013, der er nævnt i regeringens erklæring i sagen *G.V.A. mod Spanien* (ovennævnte afgørelse).

36. Regeringen anfører, at udvisningen ikke har haft nogen indvirkning på klagernes familieliv, idet der var tale om myndige personer. Den bemærker, at den første klager var single, og at den anden klager havde giftet sig med en marokkansk statsborger, der indtil brylluppet var bosiddende i Marokko, hvor hun havde talrige familieband. Efter regeringens opfattelse kunne forholdet mellem klagerne og deres forældre, der var bosiddende i Spanien, heller ikke betegnes som "familieliv", idet det ikke var påvist, at de forsørgede dem. Regeringen nævner i denne forbindelse sagen *Slivenko mod Letland* ([Storkammeret], nr. 48321/99, præmis 97, EMD 2003-X). Den benægter ikke, at udvisningen har påvirket klagernes privatliv, men vurderer ikke, at der er sket nogen krænkelse af Konventionens artikel 8, idet de administrative og retlige myndigheder havde undersøgt klagernes personlige konkrete forhold med henblik på en afpasning af indrejseforbuddets varighed. Regeringen gør gældende, at myndighederne med hensyn til den første klage reducerede indrejseforbuddet til fire år, mens undersøgelsesdommeren i forbindelse med den administrative procedure havde foreslået, at den skulle være på fem år. Den anfører ligeledes, at domstolene både i første instans og i appelsagen vurderede de personlige forhold, som den første klager påberåbte sig, og konkluderede, at foranstaltningen var proportional. Regeringen erklærer, at domstolene med hensyn til den anden klager tog hensyn til de personlige forhold, som han havde påberåbt sig, for at skønne, om de svækkede hans grad af farlighed og følgelig til at nedsætte varigheden af indrejseforbuddet fra ti til tre år.

37. Med hensyn til klagernes personlige forhold anfører regeringen, at klagerne havde fået tilladelse til at opholde sig i Spanien, og at de der har nydt godt af det gratis skolesystem og det gratis offentlige sundhedssystem. Regeringen anfører, at betingelsen for fortsat at drage fordel af status som fastboende udlænding var ikke at begå særligt grove forsættelige lovovertrædelser, der *per se* er til væsentlig skade for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, folkesundheden og andres rettigheder. Den fastslår,

at den første klager har været anholdt otte gange, dertil kommer den endelige dom for narkotikahandel, der efter regeringens opfattelse viser hans farlighed. Regeringen anfører, at den anden klager i mellemtiden var blevet gift med en marokkansk statsborger, hvilket skulle bevise, at klager havde bevaret en tilknytning til oprindelseslandet. Endelig vurderer regeringen, at de anfægtede foranstaltninger i lyset af samtlige kriterier, der er fastlagt i Domstolens retspraksis, ikke har haft nogen indvirkning på de rettigheder, der er sikret i medfør af Konventionens artikel 8. Den henviser i denne henseende til dommen *Balogun mod Det Forenede Kongerige*, nr. 60286/09, præmis 43-46 og 47-53, 10. april 2012.

2. Domstolens bemærkninger

a) Generelle principper

38. Domstolen henviser til, at det ikke er alle etablerede indvandrere, uanset hvor lang tid de har ophold i det land, de skal udvises af, der nødvendigvis har et "familieliv" som defineret i Konventionens artikel 8. Men da denne artikel ligeledes beskytter retten til at etablere og opretholde relationer med medmennesker og omverdenen, og den undertiden omfatter aspekter af en persons sociale identitet, skal det accepteres, at de samlede sociale forbindelser mellem etablerede indvandrere og det samfund, de bor i, er en integreret del af begrebet "privatliv" i denne artikels betydning. Uanset om et "familieliv" eksisterer eller ej, udgør udvisningen af en etableret indvandrer en krænkelse af den pågældende persons ret til respekt for privatlivet. Det er på baggrund af omstændighederne i sagen, der er indbragt for Domstolen, at denne beslutter, om der skal lægges vægt på "familielivs"-aspektet frem for aspektet "privatlivets fred" (*Üner*, nævnt ovenfor, præmis 59) og *Maslov mod Østrig* [Storkammeret], nr. 1638/03, præmis 63, EMD 2008).

39. Domstolen har tidligere fastslået, at forholdet mellem forældre og voksne børn eller mellem voksne søskende ikke er beskyttet i medfør af Konventionens artikel 8 under hensynet til "familieliv", hvis der ikke foreligger beviser for yderligere elementer af afhængighed, bortset fra normale følelsesmæssige bånd (*Slivenko*, nævnt ovenfor, præmis 97), EMD 2003-X, *Balogun*, nævnt ovenfor, præmis 43, og *Senchishak mod Finland*, nr. 5049/12, præmis 55, 18. november 2014). Domstolen har dog i nogle sager vedrørende unge voksne, der endnu ikke havde startet deres egen familie, vedgået, at deres forhold til forældrene og andre af de nærmeste familiemedlemmer ligeledes kunne analyseres som et "familieliv" (*Bouchelkia mod Frankrig*, 29. januar 1997, præmis 41, Sml. 1997-I og *Maslov*, nævnt ovenfor, præmis 62). Domstolen vurderer, at der under alle omstændigheder kan tages højde for båndene mellem voksne og forældrene eller andre nære under fanen "privatliv" i betydningen i Konventionens artikel 8 (*Slivenko*, nævnt ovenfor, præmis 97).

40. Til vurdering af, om en udvisning og/eller et indrejseforbud er

nødvendigt i et demokratisk samfund og står i forhold til det legitime mål i henhold til Konventionens artikel 8, stk. 2, har Domstolen i sin retspraksis anført de kriterier, der skal anvendes (*Üner*, nævnt ovenfor, præmis 54-60, og *Maslov*, nævnt ovenfor, præmis 68-76). Disse kriterier er følgende (*Üner*, nævnt ovenfor, præmis 57 og 58):

- arten og alvoren af den af klager begåede kriminalitet;
- længden af klagers ophold i det land, som vedkommende skal udvises fra;
- den tid, der er forløbet, siden lovovertrædelsen blev begået, og klagers adfærd i denne periode;
- de pågældende personers nationalitet;
- klagers familiesituation, navnlig ægteskabets varighed og andre faktorer, der viser familielivets effektivitet;
- hvorvidt ægtefællen havde kendskab til lovovertrædelsen, da den familiemæssige relation etableret;
- hvorvidt der er børn i ægteskabet og i så fald deres alder;
- alvorligheden af de problemer, som ægtefællen risikerer at blive stillet over for i det land, hvortil klager skal udvises;
- de berørte børns tarv og trivsel, herunder alvorligheden af de vanskeligheder, som klagers børn med sandsynlighed vil blive stillet over for i det land, som den udviste udvises til, og
- fastheden af klagers sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet.

41. Domstolen henviser til, at disse kriterier gælder, uanset om en udlænding er indrejst i værtslandet som voksen eller i en meget ung alder, eller om den pågældende person er født der (*Üner*, nævnt ovenfor, præmis 55, og *Balogun*, nævnt ovenfor, præmis 45). Personens alder kan dog spille en rolle i anvendelsen af nogle af ovenstående kriterier. Ved vurdering af arten og alvoren af den lovovertrædelse, der er begået af en klager, er det f.eks. nødvendigt at undersøge, om klager begik overtrædelsen som en helt ung person eller som voksen (*Maslov*, nævnt ovenfor, præmis 72). Når man undersøger varigheden af klagers ophold i det land, klager skal udvises fra, og styrken af klagers sociale, kulturelle og familiemæssige bånd, er situationen i øvrigt naturligtvis ikke den samme, hvis klager er ankommet til landet allerede som barn eller ung, eller endog er født i landet, eller hvis klager først er ankommet til landet i en voksen alder (*idem*, præmis 73). Domstolen har allerede fastslået, at der i tilfælde af fastboende udlændinge, der lovligt har tilbragt hovedparten, hvis ikke hele barndommen og ungdommen i værtslandet, er behov for fremsætte meget vægtige grunde til at berettigg udvisningen (*idem*, præmis 75).

42. Domstolen henviser ligeledes til, at de nationale myndigheder har en vis skønsmargen til at udtale sig om nødvendigheden i et demokratisk samfund af et indgreb i udøvelsen af en rettighed, der er beskyttet i medfør af Konventionens artikel 8, og om den pågældende foranstaltningens proportionalitet med det legitime mål, der forfølges. Denne skønsmargen går hånd i hånd med en europæisk kontrol, der både angår loven og de afgørelser, hvori den anvendes, også selv om de stammer fra en uafhængig

domstol. Domstolen er dermed kompetent til at træffe afgørelse i sidste instans om, hvorvidt en udvisning er forenelig med artikel 8 (*Maslov*, nævnt ovenfor, præmis 76). Domstolen skal i denne henseende overbevises om, at de nationale myndigheder har anvendt reglerne i henhold til principperne i artikel 8, og dette endvidere ved at støtte sig på en acceptabel vurdering af relevante faktiske forhold (*Gablishvili mod Rusland*, nr. 39428/12, præmis 48, 26. juni 2014). Domstolen henviser til, selvom artikel 8 ikke indeholder udtrykkelige procedurmæssige krav, at beslutningsprocessen, der fører til indgreb, skal være retfærdig og respektere den enkeltes interesser, der er beskyttet i medfør af denne artikel (*Liou mod Rusland* (nr. 2), nr. 29157/09, præmis 86, 26. juli 2011). Hvis de nationale myndigheders afvejning er blevet foretaget i overensstemmelse med de kriterier, der er fastlagt i Domstolens retspraksis, skal der være tungtvejende grunde til, at den lader sin egen vurdering træde i stedet for de nationale domstoles vurdering (jf. i denne henseende *Ndidi mod Det Forende Kongerige*, nr. 41215/14, præmis 76-82, den 14. september 2017, og *Hamesevic mod Danmark* (dec.), nr. 25748/15, præmis 31-46, den 16. maj 2017).

b) Anvendelse af ovennævnte principper i den foreliggende sag

43. Retten bemærker indledningsvis, at den første klager var single på tidspunktet for indførelse af den omtvistede foranstaltning, og at hans forbindelser med sin mor og sine søskende, der bor i Spanien, ikke ville kunne betegnes som "familieliv" i henhold til Konventionens artikel 8, idet der ikke forelå yderligere informationer om afhængighed. Domstolen konstaterer med hensyn til den anden klager, at han var gift med en marokkansk statsborger, der indrejste i Spanien i forbindelse med familiesammenføringen, hvilket gør det muligt at konstatere, at der eksisterer et "familieliv" i betydningens i Konventionens artikel 8. Domstolen skal under alle omstændigheder bemærke, selv om det ikke har været muligt præcist at fastsætte den alder, hvori klagerne ankom til Spanien (ovenstående præmis 6, 7 og 12), at det ikke bestrides, at de har gået i skole, fra de var mindst 12 år gamle, og at den anden klager endda var ankommet tidligere (se ovenstående præmis 7). Domstolen bemærker, at de har fået den obligatoriske grundskoleuddannelse i Spanien, og at de har opnået midlertidige opholdstilladelser, indtil de fik meddelt en længerevarende opholdstilladelse. I lyset af klagernes opholdstid i Spanien samt deres forhold til deres slægtninge i Spanien finder Domstolen, at de omtvistede foranstaltninger skal analyseres som et indgreb i deres ret til respekt for "privatliv".

44. Domstolen har ingen vanskeligheder ved at godtage, at de anfægtede foranstaltninger var fastsat ved lov, og at de forfulgte legitime mål som forsvaret af orden, forebyggelse af strafbare handlinger og beskyttelse af sundheden.

45. Tilbage står derfor at undersøge, om de omtvistede foranstaltninger var nødvendige i et demokratisk samfund.

46. Det skal indledningsvist bemærkes, at Cataloniens øverste regionale ret og forvaltningsdomstolen med hensyn til den anden klager fandt, at det ikke var nødvendigt at undersøge klagerens tilknytning til Spanien med den begrundelse, at forpligtelsen til at tage højde for de personlige og familiemæssige forhold for fastboende udlændinge, som det er pålagt i medfør af udlændingelovens artikel 57, stk. 5, litra b), ikke fandt anvendelse for den situation, der er omhandlet i dennes lovs § 57, stk. 2, og i medfør af hvilken der blev truffet afgørelse om udvisning af klagerne. Domstolen henviser til, at den ikke har til opgave at fortolke den nationale lovgivning eller fastlægge den mest korrekte fortolkning af disse bestemmelser. Den bemærker imidlertid, som det påpeges af den dissentierende dommer i den delvise dissens i de to domme fra Cataloniens øverste regionale ret, at andre øverste regionale retter fortolkede begrebet ”straf” i § 57, stk. 5, i udlændingeloven i bred forstand, således at afvejningen af den udenlandske statsborgers personlige og familiemæssige forhold ligeledes var påkrævet i tilfælde som foreskrevet i lovens § 57, stk. 2 (jf. præmis 16 ovenfor, jf. i samme retning dom afsagt af EU-Domstolen den 7. december 2017, præmis 23 ovenfor). Domstolen bemærker endvidere regeringens holdning til, at forvaltningsdomstolene i overensstemmelse med en dom fra forfatningsdomstolen i 2013 skal foretage en kombineret fortolkning af disse to bestemmelser, når retten til andres, f.eks. en mindreårige, ret til familieliv er i strid med en udvisningsforanstaltning, selv i tilfælde hvor udvisningen pålægges i medfør af udlændingelovens § 57, stk. 2 (jf. præmis 20-21 og 35, nævnt ovenfor).

47. Domstolen ser ingen grund til ikke at lade dette ræsonnement finde anvendelse til samtlige former for udvisning af indvandrere, uanset om der måtte findes eller ikke findes rettigheder for berørte tredjeparter til et familieliv, samt gennemførelsesbestemmelser eller retsgrundlag derfor i national ret (jf., for så vidt angår sidste aspekt, dommen af 7. december 2017, præmis 23, nævnt ovenfor). Domstolen henviser i denne henseende til, at der skal tages højde for samtlige kriterier, der er fastlagt i dens retspraksis (præmis 40-41 ovenfor), og at disse skal vejlede de nationale myndigheder i alle anliggender vedrørende etablerede indvandrere, som formodes at blive udvist og/eller meddelt indrejseforbud som følge af en straffedom, og som angår enten ”familieliv” eller ”privatlivets fred”, afhængigt af omstændighederne i den enkelte sag (jf. *mutatis mutandis*, *Üner*, nævnt ovenfor, præmis 60).

48. Domstolen kan ikke acceptere regeringens anbringende om, at lovgiveren allerede har foretaget en afvejning af retten til respekt for privatliv og familieliv over for respekt for den offentlige orden med vedtagelsen af udlændingelovens § 57, stk. 2, hvori der foreskrives udvisning i tilfælde af en straffedom for en forsætlig lovovertrædelse, der straffes med fængsel i mere end et år. Domstolen minder i denne henseende om, at arten og alvoren af den lovovertrædelse, som den udenlandske statsborger har begået, kun er et af de kriterier, der skal afvejes af de nationale myndigheder, når de vurderer nødvendigheden for udvisning i forhold til de rettigheder, der er beskyttet i medfør af Konventionens artikel

8.

49. Domstolen bemærker, at de nationale myndigheder udelukkende har afvejet de nuværende interesser i den foreliggende sag med hensyn til varigheden af det indrejseforbud, der er meddelt de to klagere. For så vidt angår den første klager fastsatte de administrative myndigheder indrejseforbuddet til fire år, mens forundersøgelingsdommeren i forbindelse med den administrative procedure havde foreslået, at forbuddet skulle gælde i fem år. Med hensyn til den anden klager gav forvaltningsdomstolen denne delvis medhold og nedsatte varigheden af indrejseforbuddet fra ti år til tre år under hensyntagen til proportionalitetsprincippet og klagers personlige og familiemæssige forhold. Domstolen bemærker i øvrigt, selv om den forvaltningsretlige domstol i sagen om den første klager kort henviser til den pågældende persons manglende sociale og faglige forbindelser med Spanien, at Cataloniens øverste regionale ret udtrykkeligt har nægtet at behandle de anfægtede foranstaltningers proportionalitet under påberåbelse af, at § 57, stk. 5, litra b), i udlændingeloven ikke skulle finde anvendelse. Domstolen bemærker endvidere, at denne ret vurderede, at den straffedom, der blev afsagt mod den første klager, viste, at klageren ikke kunne anses for at have fået fodfæste i Spanien, idet han ikke respekterede værtslandets regler for social sameksistens. Domstolen vurderer imidlertid, at arten og grovheden af en lovovertrædelse, der er begået af en udenlandsk statsborger, skal afvejes mod de andre kriterier fra dens retspraksis (præmis 40-41 ovenfor), men at lovovertrædelsen ikke alene ville kunne bevise den pågældende persons manglende sociale- eller familiemæssige bånd til værtslandet.

50. Selvom Domstolen vedgår, at klagernes straffedomme for narkotikahandel (sammenlign med *Maslov*, præmis 80, *Baghli mod Frankrig*, nr. 34374/97, præmis 48, EMD 1999-VIII, og *Salem mod Danmark*, nr. 77036/11, præmis 66, 1. december 2016) samt de begåede lovovertrædelser (præmis 10 ovenfor) ikke synes at tale til deres fordel, står det dog ikke desto mindre fast, at de nationale myndigheder, navnlig i de anfægtede afgørelser fra den øverste regionale ret, hverken nærmere har undersøgt karakteren og alvoren af de strafbare handlinger, der er begået i konkrete tilfælde, eller andre kriterier, der er fastlagt i rettens retspraksis, i forbindelse med vurdering af nødvendigheden af udvisning og indrejseforbud i den foreliggende sag. Den øverste regionale ret har f.eks. således ikke i sine afgørelser taget højde for varigheden af klagernes ophold i Spanien (navnlig det faktum, at de havde gået i skole i Spanien fra de var 12 år, og at de havde tilbragt en stor del af deres tidlige ungdom og ungdom der), eller taget højde for den anden klagers familiesituation eller de faste sociale, kulturelle og familiemæssige bånd, som de pågældende klagere havde med værtslandet, Spanien og destinationslandet, Marokko (sammenlign med *Ndidi*, nævnt ovenfor, præmis 77-81).

51. Disse omstændigheder er tilstrækkelige til, at Domstolen kan konkludere, at de nationale myndigheder ikke har afvejet alle de interesser, der er på spil, for i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i dens retspraksis, at vurdere, om de omtvistede foranstaltninger stod i rimeligt forhold til de legitime formål, der forfølges, og som er nødvendige i et

demokratisk samfund (jf. *mutatis mutandis*, *Gablishvili*, nævnt ovenfor, præmis 60).

52. Der er følgelig sket en krænkelse af Konventionens artikel 8.

III. ANVENDELSE AF KONVENTIONENS ARTIKEL 41

53. Konventionens artikel 41 har følgende ordlyd:

”Hvis Domstolen finder, at der er sket en krænkelse af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, og hvis vedkommende høje kontraherende parts interne ret kun tillader delvis skadesløsholdelse, skal Domstolen om nødvendigt tilkende den forurettede part passende erstatning.”

54. Klagerne har ikke nedlagt påstand om erstatning for økonomisk og ikke-økonomisk tab. De begærer imidlertid, at de udvisningsordrer, der er truffet afgørelse om, annulleres, og om, at der udstedes nye opholdstilladelser til dem, så de kan opholde sig i Spanien.

55. Regeringen indvender, at klagerne, såfremt Domstolen måtte konstatere en krænkelse af Konventionen, ville kunne indbringe et ekstraordinært søgsmål for prøvelse af de definitive domme, der er afsagt af de spanske domstole.

56. Domstolen vurderer, at det ikke tilkommer denne at tage klagernes krav til følge. Den henviser til, at den indklagede stat i princippet frit, under kontrol fra Europarådets ministerkomité, kan vælge midlerne til at opfylde sine forpligtelser i medfør af Konventionens artikel 46, stk. 1, såfremt disse midler er forenelige med konklusionen i Domstolens dom (*Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) mod Schweiz* (nr. 2) [Storkammeret], nr. 32772/02, præmis 88, 30. juni 2009); Domstolen henviser ligeledes til, at alene ekstraordinære omstændigheder kan foranledige den til at anvise, hvilke foranstaltninger der skal træffes (*Del Río Prada*, nævnt ovenfor, præmis 138-139).

På BAGGRUND AF DISSE PRÆMISSER UDTALTE
DOMSTOLEN ENSTEMMIGT:

1. Klagerne forenes.
2. Klagerne antages til realitetsbehandling med hensyn til de klagepunkter, der er udledt af Konventionens artikel 8.
3. Der er sket en krænkelse af Konventionens artikel 8.

Affattet på fransk og derefter meddelt skriftligt den 18. december 2018 i medfør af regel 77, stk. 2 og 3 i Domstolens procesreglement.

Fatoş Araci
Assisterende justitssekretær

Vincent A. De Gaetano
Formand

Der er til nærværende dom i henhold til artikel 45, stk. 2, i Konventionen og regel 74, stk. 2, i procesreglementet vedlagt et særskilt votum afgivet af dommer Keller.

V.D.G.
F.A.

DOMMER KELLERS KONSENSUS

1. Jeg tilslutter mig fuldt ud konstateringen af en krænkelse i den foreliggende sag. Jeg ønsker imidlertid at bibringe Domstolens afgørelse visse nuancer og tilføje en kommentar.

2. Domstolen konstaterer i dommens præmis 51 og 52, at der er sket en krænkelse af Konventionens artikel 8, idet de nationale myndigheder ikke har foretaget en afvejning af samtlige interesser, der stod på spil, i vurderingen og under iagttagelse af de kriterier, der er fastlagt i retspraksis, og af nødvendigheden af udvisningsforanstaltninger og indrejseforbud (jf. *mutatis mutandis*, *Gablishvili mod Rusland*, nr. 39428/12, præmis 48 og 60, 26. juni 2014, og *Kamenov mod Rusland*, nr. 17570/15, præmis 34 og 41, 7. marts 2017). I den foreliggende sag blev disse foranstaltninger næsten 'automatisk' iværksat af de spanske myndigheder uden nogen undersøgelse af klagernes personlige og familiemæssige forhold (dommens præmis 46). Domstolen tager derimod ikke stilling til, om den indklagede stat har overskredet den skønsmargen, som den rådede over i analysen af proportionaliteten af udvisningen af klagere med hensyn til forfølgelsen af de legitime mål, som den har gjort det i en række sager vedrørende lignende foranstaltninger (jf. bl.a. *Maslov mod Østrig* [Storkammeret], nr. 1638/03, præmis 77-101, 23. juni 2008, *Üner mod Nederlandene* [Storkammeret], nr. 46410/99, præmis 61-67, 18. oktober 2006, *Dalia mod Frankrig*, nr. 26102/95, præmis 52-55, 19. februar 1998, og *K.M. mod Schweiz*, nr. 6009/10, præmis 54-62, 2. juni 2015).

3. Som Domstolen henviser til i dommens præmis 42, har de nationale myndigheder en vis grad af skønsmargen i analysen af nødvendigheden i et demokratisk samfund for indgreb i udøvelsen af en ret, der er beskyttet i medfør af Konventionens artikel 8. Dette princip indebærer imidlertid, at der reelt er foretaget en sådan analyse på en grundig måde og under hensyntagen til de særlige omstændigheder i hver enkelt sag under iagttagelse af samtlige kriterier, der er fastlagt i Domstolens retspraksis (dommens præmis 40-41). Fraværet af en sådan vurdering ved de nationale domstole udgør en væsentlig overtrædelse af forpligtelserne i henhold til Konventionen, hvilket indebærer en krænkelse af artikel 8 som i den foreliggende sag.

4. Jeg tilslutter mig også Domstolens udtalelse om, at klagernes straffedomme for narkotikahandel ikke ville talt til deres fordel, hvis de spanske myndigheder reelt havde foretaget en afvejning af de interesser, der er i spil, ved vurderingen af nødvendigheden for de anfægtede foranstaltninger (jf. dommens præmis 50). "Domstolen har altid, når det handler om narkotikakriminalitet og de skader, som narkotika forårsager i befolkningen, forstået, at myndighederne udviser stor håndfasthed over for personer, der bidrager aktivt til udbredelsen af denne svøbe", (*K.M. mod Schweiz*, nævnt ovenfor, præmis 55; ligeledes jævnfør, *Dalia*, nævnt ovenfor, præmis 54, *Mehemi mod Frankrig*, nr. 53470/99, præmis 37, 26. september

1997, *Kissiwa Koffi mod Schweiz*, nr. 38005/07, præmis 65, 15. november 2012, *Aoulmi mod Frankrig*, nr. 50278/99, præmis 86, 17. januar 2006). Desuden minder klagerens personlige og familiemæssige omstændigheder om klagerens omstændigheder i sagerne *Baghli mod Frankrig* (nr. 34374/97, 30. november 1999) og *C. mod Belgien* (nr. 21794/93, 7. august 1996), hvor Domstolen konstaterede, at der ikke var sket nogen krænkelse af Konventionens artikel 8, fordi de nationale myndigheder havde opnået en rimelig balance mellem de interesser, der var på spil, ved at træffe afgørelse om, at klagerne skulle udsendes som følge af dom for narkotikakriminalitet.

5. Henset til, at klagerne blev indgivet til Domstolen i 2013 - for første klagers vedkommende og i 2014 for anden klagers vedkommende, vurderer jeg endelig, at Domstolen burde have forhørt sig om klagerens aktuelle situation, herunder om deres opholdssted på det tidspunkt, hvor den behandlede sagen.